
Ιατρική Ψυχολογία

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Ιατρική Ψυχολογία»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Ιατρική Ψυχολογία»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Εκπαιδευτικό Αντικείμενο **«Ιατρική Ψυχολογία»** αναπτύχθηκε με σκοπό την εξέταση θεμάτων για την ψυχική υγεία και νόσο, μέσα από το πρίσμα του κλάδου της Ψυχιατρικής, καθώς και την εκπαίδευση στην αξιολόγηση, τη διάγνωση και το θεραπευτικό σχεδιασμό σχετικών περιπτώσεων, με τρόπο ολιστικό και εξειδικευμένο στις ειδικές απαιτήσεις περίθαλψης και φροντίδας ασθενών με σωματικές ή ψυχικές διαταραχές.

Αποσκοπεί στην παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων για όλο το εύρος των νοσολογικών διαταραχών της Ψυχιατρικής. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα αρχικά εστιάζει στη φαινομενολογία της ψυχολογίας της υγείας, σωματικής και ψυχικής. Στη συνέχεια, στο μέρος που αφορά την Ψυχοσωματική Ιατρική, αναπτύσσονται θέματα που αναφέρονται στις σχέσεις σωματικών και ψυχολογικών παραγόντων μέσα στο πλαίσιο της νόσου. Στον τομέα της Ψυχοπαθολογίας, η προσοχή εστιάζεται στην περιγραφή και κατάταξη ψυχιατρικών συμπτωμάτων, σημείων, συνδρόμων και νόσων και γίνεται προσπάθεια επισήμανσης των πιθανών σχέσεων και αλληλοεπικαλύψεων που υπάρχουν μεταξύ τους. Τέλος, ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στο μεγάλο φάσμα των θεραπευτικών προσεγγίσεων.

Ο ειδικός εκπαιδευόμενος μπορεί να αντλήσει από μια πλούσια δεξαμενή γνώσεων, όπως αυτή καταγράφεται στις ενότητες του παρόντος προγράμματος, σημαντικές πληροφορίες, τόσο σε θεωρητικά θέματα, όσο και σε κλινικά ζητήματα που τον απασχολούν στην καθημερινή κλινική, εκπαιδευτική και ερευνητική του δραστηριότητα. Η θεωρητική παρουσίαση των θεμάτων συνοδεύεται από την αντίστοιχη κλινική παρουσίασή τους, ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή εκπαίδευση.

Το παρόν πρόγραμμα συμπληρωματικής εκπαίδευσης απευθύνεται κυρίως σε επιστήμονες και επαγγελματίες του χώρου της ψυχικής υγείας (ψυχιάτρους, ειδικευόμενους στην Ψυχιατρική, ψυχολόγους, ψυχιατρικούς νοσηλευτές), αλλά και στους ιατρούς εκείνους που επιθυμούν να εμβαθύνουν στις ψυχικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις του ανθρώπου κατά την υγεία και, κυρίως, κατά τη νόσο.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του

διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω

μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **7 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ 1 -ΙΑΤΡΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (Α)

Διδακτική ενότητα 1: Εισαγωγή στην Ιατρική Ψυχολογία

Σκοπός της πρώτης διδακτικής ενότητας είναι να εισάγει τους εκπαιδευόμενους στο αντικείμενο της Ιατρικής Ψυχολογίας, με ειδική αναφορά στις έννοιες της Ψυχής και του Ανθρώπου στην Ιατρική. Παράλληλα, περιγράφονται οι μεθοδολογικές κατευθύνσεις που σχετίζονται με τους τρόπους προσέγγισης και μελέτης των φαινομένων που αφορούν στην Ψυχολογία.

Διδακτική ενότητα 2: Νευρικό Σύστημα

Η διδακτική ενότητα που περιγράφει το νευρικό σύστημα εστιάζεται στον ρόλο που διαδραματίζουν οι ποικίλες εγκεφαλικές δομές στη διαμόρφωση των ψυχολογικών φαινομένων. Η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με την πολυπλοκότητα του τόσο σημαντικού συστήματος στον ανθρώπινο οργανισμό είναι απαραίτητη για την περαιτέρω κατανόηση της επίδρασης του βιολογικού παράγοντα στην ψυχική σφαίρα.

Διδακτική ενότητα 3: Ενδοκρινικό και Ανοσοποιητικό Σύστημα

Αντικείμενο της παρούσας ενότητας αποτελούν δύο βασικά συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού, το ενδοκρινικό και το ανοσοποιητικό. Η επίδραση που ασκούν οι ορμόνες στη διαμόρφωση της ιδιοσυγκρασίας, του ψυχισμού, των βιωμάτων και των συναισθημάτων, των ορμέφυτων και των στοχοκατευθυνόμενων συμπεριφορών, αλλά και της ψυχοπαθολογίας, είναι μεγάλη. Επίσης, ο ρόλος του ανοσοποιητικού συστήματος στην ψυχική σφαίρα, αλλά και οι επιπτώσεις ψυχιατρικών συμπτωμάτων στη λειτουργία του ερευνώνται τα τελευταία χρόνια εντατικά και τα ευρήματα διαμορφώνουν καινούργιες κατευθύνσεις, τόσο στην Ανοσολογία, όσο και στην Ψυχιατρική.

Διδακτική ενότητα 4: Νοητικές λειτουργίες

Με τον όρο νοητικές λειτουργίες νοείται το σύνολο εκείνων των λειτουργιών που μας επιτρέπουν να είμαστε σε επαφή με το περιβάλλον, να μαθαίνουμε, να επεξεργαζόμαστε πληροφορίες, να αντιδρούμε, να σκεφτόμαστε, να επικοινωνούμε. Στόχος της ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τις έννοιες και τις λειτουργίες της αντίληψης, της προσοχής, της μνήμης, της μάθησης και της νοημοσύνης, ώστε να κατανοήσουν καλύτερα την πολυπλοκότητα του φαινομένου της ανθρώπινης σκέψης.

Διδακτική ενότητα 5: Συναισθήματα και Ένστικτα

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι η αναλυτική περιγραφή των συναισθημάτων και των ενστίκτων που συναντώνται στην ανθρώπινη συμπεριφορά. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο συναίσθημα, ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στοιχείο της ψυχικής μας ζωής που ασκεί μεγάλη επίδραση σε όλες τις εκδηλώσεις μας, με αναφορά στις βασικές θεωρίες για τα συναισθήματα, στους τρόπους εκδήλωσής του, καθώς και στην ψυχοπαθολογία που συνδέεται με αυτό.

Διδακτική ενότητα 6: Σεξουαλικότητα

Ημελέτη της σεξουαλικότητας στην Ιατρική είναι αναγκαία, κυρίως διότι τα σεξουαλικά ενδιαφέροντα και οι πρακτικές των ανθρώπων, επειδή έχουν μεγάλη συναισθηματική και κοινωνική σημασία, δυναμικώς διαμορφώνουν άμεσα ή έμμεσα ένα πλήθος παθολογικών καταστάσεων σε όλη τη βιοψυχοκοινωνική διάσταση της ανθρώπινης ζωής. Για αυτό, η συγκεκριμένη ενότητα περιγράφει το βιολογικό υπόστρωμα της σεξουαλικότητας, την εξέλιξη της στην ανάπτυξη του ανθρώπου, καθώς και παθολογικές συμπεριφορές που σχετίζονται με αυτήν.

ΜΑΘΗΜΑ 2 -ΙΑΤΡΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (B)

Διδακτική ενότητα 1: Ο κύκλος της ζωής

Η ανάπτυξη κάθε βιολογικού συστήματος, για να γίνει κατανοητή, πρέπει να θεωρηθεί όχι μόνον ως ποσοτική αύξηση δια συσσωρεύσεως νέων στοιχείων, αλλά κυρίως ως ποιοτική αλλαγή, που επιτελείται κατά φάσεις και οδηγεί σε ανώτερες δομικές και λειτουργικές μορφές. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο η παρούσα ενότητα να αφιερωθεί στη μελέτη των αναπτυξιακών φάσεων, από το εμβρυϊκό στάδιο ως το γήρας, με επισήμανση γενικών και ειδικών χαρακτηριστικών κάθε σταδίου.

Διδακτική ενότητα 2: Προσωπικότητα

Βασικός στόχος από την απαρχή της Ψυχιατρικής και της Ψυχολογίας είναι η κατανόηση της ανθρώπινης προσωπικότητας, με αποτέλεσμα να διατυπωθούν πολλές θεωρίες. Ο κατακερματισμός αυτός, όμως, σε πλήθος επιμέρους προσεγγίσεις, όχι μόνο δεν συνέβαλε στη δημιουργία μιας πλήρους εικόνας, αλλά μάλλον αποδυνάμωσε τη δυνατότητα κατανόησής της. Σκοπός της παρούσας διδακτικής ενότητας είναι η περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της ανθρώπινης προσωπικότητας, η αναφορά των σημαντικότερων θεωριών για τους τύπους της, καθώς και η επισήμανση των δυσκολιών και των κινδύνων που υπάρχουν στη μελέτη της. Τέλος, παρουσιάζονται και κάποιοι βασικοί τρόποι εξέτασης της προσωπικότητας, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να εξοικειωθούν με εργαλεία τέτοιου τύπου.

Διδακτική ενότητα 3: Περιβάλλον και ψυχική υγεία

Το περιβάλλον είναι ο «χώρος της ζωής» κάθε βιολογικού παράγοντα. Οποιοδήποτε ερέθισμα στο οποίο το άτομο απαντά, από τη στιγμή της σύλληψης μέχρι τον θάνατο, θεωρείται παράγοντας περιβαλλοντικός. Αντικείμενο της ενότητας αποτελεί η περιγραφή των επιδράσεων που έχει το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον, το δομημένο περιβάλλον, καθώς και το κοινωνικό περιβάλλον στον

σύγχρονο άνθρωπο, ώστε να γίνουν κατανοητοί οι πολυεπίτεδοι παράγοντες που επηρεάζουν τη σωματική και την ψυχική υγεία.

Διδακτική ενότητα 4: Διαπροσωπικές σχέσεις - Οικογένεια - Ομάδα

Σκοπός της ενότητας είναι η επισήμανση της σπουδαιότητας των διαπροσωπικών σχέσεων στην ανθρώπινη υγεία, καθώς και η περιγραφή των βασικότερων μορφών σχέσεων, εντός και εκτός οικογενειακού πλαισίου, με έμφαση στην επίδραση τους στην υγεία και τη νόσο.

ΜΑΘΗΜΑ 3 -ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Διδακτική ενότητα 1: Ψυχοσωματική Ιατρική

Σκοπός της διδακτικής ενότητας είναι η αποσαφήνιση εννοιών και όρων που σχετίζονται με την Ψυχοσωματική Ιατρική, όπως είναι το βίωμα του σώματος, η εμπειρία του πόνου και η αλληλένδετη σχέση ψυχικής διαταραχής και σωματικής υγείας, ώστε ο εκπαιδευόμενος να αποκτήσει κάποιες εισαγωγικές γνώσεις που θα λειτουργήσουν ως γνώμονας και βάση για την περαιτέρω ενασχόληση του με το αντικείμενο.

Διδακτική ενότητα 2: Συστήματα του οργανισμού και ψυχοπαθολογία

Τα θέματα που αναπτύσσονται στην παρούσα ενότητα αναφέρονται στις σχέσεις μεταξύ οργανικών συστημάτων και ψυχικής λειτουργίας. Συγκεκριμένα, περιγράφονται οι διαταραχές στο ορμονικό, το νευρικό, το καρδιαγγειακό και το πεπτικό σύστημα, με ειδικές επισημάνεις τόσο στις επιπτώσεις της ψυχικής διαταραχής στην υγεία αυτών των συστημάτων, όσο και στα ψυχιατρικά προβλήματα που σχετίζονται με ασθένειες των συστημάτων αυτών.

Διδακτική ενότητα 3: Οργανικές διαταραχές και ψυχοπαθολογία

Στόχος της παρούσας ενότητας είναι η περιγραφή σε κλινικό επίπεδο, της σχέσης ψυχοπαθολογίας και δερματολογικών καταστάσεων, που είναι δυνατόν να συνυπάρξουν και να διαμορφώσουν χαρακτηριστικές ψυχοδερματολογικές κλινικές εικόνες. Επίσης, γίνεται αναφορά στην επίδραση των νόσων του ανοσιακού και του αναπνευστικού συστήματος στην ψυχική υγεία, καθώς και στη σχέση ψυχοπαθολογίας και λοιμωδών νοσημάτων.

Διδακτική ενότητα 4: Γυναικολογικές καταστάσεις και ψυχοπαθολογία

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι η παρουσίαση της αλληλεπίδρασης των γυναικολογικών καταστάσεων με την ψυχική υγεία. Περιγράφονται οι βιολογικοί παράγοντες του έμμηνου κύκλου που επιδρούν σημαντικά στην ψυχική κατάσταση της γυναίκας, καθώς και όλες οι εκφάνσεις της

εγκυμοσύνης και του τοκετού, που σχετίζονται άμεσα με την ψυχική υγεία της εγκύου. Τέλος, γίνεται εξειδικευμένη αναφορά σε διαταραχές του ουροποιητικού συστήματος, τόσο σε άνδρες, όσο και σε γυναίκες, οι οποίες αφορούν ψυχογενείς αιτίες.

Διδακτική ενότητα 5: Ψυχιατρικά προβλήματα στη νοσηλεία και την καταληκτική νόσο

Η φυσική ασθένεια που χρήζει νοσηλείας εκθέτει τον ασθενή σε αυξημένα επίπεδα άγχους. Στόχος της ενότητας είναι να ευαισθητοποιηθεί ο εκπαιδευόμενος στις επιπτώσεις που μπορεί να έχει μια τέτοια εμπειρία, είτε αφορά οξεία ασθένεια και τραύμα, είτε εγχείρηση, είτε καταληκτική νόσο.

Διδακτική ενότητα 6: Η Ιατρική και ο Ιατρός

Η διαπροσωπική επαφή μεταξύ ασθενούς και ιατρού είναι το κλειδί που ανοίγει την πόρτα της ιατρικής φροντίδας. Σκοπός της ενότητας είναι η κατανόηση όλων εκείνων των στοιχείων που καθορίζουν τη σχέση ιατρού-ασθενούς, όπως είναι οι ανάγκες του ασθενούς, η φύση της ιατρικής εμπειρίας, η προσωπικότητα του ιατρού, καθώς και οι προβληματικές καταστάσεις στα πλαίσια της κλινικής πρακτικής του ιατρού, οι οποίες μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην υγεία του ασθενούς.

ΜΑΘΗΜΑ 4 -ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (Α)

Διδακτική ενότητα 1: Εισαγωγή στην Ψυχιατρική

Σκοπός της ενότητας είναι αποσαφήνιση του αντικείμενου της Ψυχιατρικής, ο ορισμός της οποίας έχει αρκετές δυσκολίες, καθώς η θεματολογία της παρουσιάζει μεγάλο εύρος και ποικιλότητα τόσο στη διαγνωστική, όσο και στη θεραπευτική θεματολογία της. Με την ανάλυση των εννοιών της ψυχικής νόσου, καθώς και την περιγραφή της ταξινόμησης των ψυχιατρικών διαταραχών επιχειρείται να γίνει κατανοητή στον εκπαιδευόμενο η βάση της ψυχιατρικής νοσολογίας.

Διδακτική ενότητα 2: Ψυχιατρική εξέταση και διάγνωση

Η σύγχυση μεταξύ νόσων και διαγνώσεων είναι ένα διαρκές πρόβλημα στην Ψυχιατρική, μιας και είναι πολλοί οι παράγοντες που επηρεάζουν την αξιοπιστία της ψυχιατρικής διάγνωσης. Στόχος της ενότητας είναι η εκπαίδευση σε μεθόδους ψυχιατρικής εκτίμησης, όπως είναι η λήψη του ιστορικού και η διαγνωστική συνέντευξη, αλλά και η εξέταση συγκεκριμένων σημείων και συμπτωμάτων.

Διδακτική ενότητα 3: Διαταραχές της ψυχολογικής και νοητικής ανάπτυξης

Το αντικείμενο της παρούσας ενότητας είναι η κλινική παρουσίαση των διαταραχών της ψυχολογικής και νοητικής ανάπτυξης και η περιγραφή των θεραπευτικών παρεμβάσεων που μπορούν να γίνουν.

Ως διαταραχές της ψυχολογικής ανάπτυξης θεωρούνται αυτές που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια της σωματικής, νοητικής και συναισθηματικής ανάπτυξης του παιδιού μέχρι και το τέλος της εφηβείας, ενώ διαταραχές της νοητικής ανάπτυξης είναι καταστάσεις κατά τις οποίες η νοημοσύνη δεν κατέστη δυνατόν να φθάσει σε φυσιολογικό ύψος. Στόχος είναι η εκπαίδευση στη διάγνωση και την αξιολόγηση τέτοιων περιστατικών, καθώς και τη θεραπευτική αντιμετώπιση τους.

Διδακτική ενότητα 4: Διαταραχές της προσωπικότητας

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι η περιγραφή των διαταραχών της προσωπικότητας, οι οποίες αφορούν βαθιά ριζωμένες, ακραίες μορφές συμπεριφοράς, που αφορούν στην προσωπική και την κοινωνική λειτουργικότητα του ατόμου. Η επισήμανση των βασικών τύπων αυτής της διαταραχής και η αναφορά στις ειδικές διαγνωστικές ιδιαιτερότητες του κάθε τύπου, στοχεύουν στην εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τις διαφοροποιήσεις της παρούσας διαταραχής. Επίσης, γίνεται ειδική αναφορά και στις διαταραχές που σχετίζονται με την παθολογική επιθετικότητα.

Διδακτική ενότητα 5: Διαταραχές της σεξουαλικότητας

Η παρούσα ενότητα εξετάζει τη διαγνωστική και τη θεραπευτική διαδικασία των διαταραχών της σεξουαλικότητας. Είναι σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι να γνωρίζουν την κλινική διάσταση των διαταραχών αυτών, οι οποίες διακρίνονται σε αυτές που παρατηρούνται στο επίπεδο της περιουσιακής συμπεριφοράς και σε εκείνες που σχετίζονται με την ταυτότητα του φύλου, την επιλογή σεξουαλικού αντικειμένου και τις σεξουαλικές ανωμαλίες.

Διδακτική ενότητα 6: Αγχώδεις διαταραχές

Στόχος της ενότητας είναι η εκπαίδευση στη διαγνωστική και θεραπευτική παρέμβαση σε περιπτώσεις παθολογίας που σχετίζονται με το άγχος και το φόβο. Περιγράφονται αναλυτικά τα χαρακτηριστικά των σχετικών διαταραχών, ώστε ο εκπαιδευόμενος να είναι σε θέση να διακρίνει τα αντίστοιχα συμπτώματα και να τα αντιμετωπίσει αναλόγως.

ΜΑΘΗΜΑ 5 - ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (B)

Διδακτική ενότητα 1: Συναισθηματικές διαταραχές

Η συγκεκριμένη διδακτική ενότητα στοχεύει στην περιγραφή των συναισθηματικών διαταραχών. Αναλύονται όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με το διαγνωστικό φάσμα από την κατάθλιψη ως τη μανία (επιδημιολογία, αιτιοπαθογένεια, κλινικήεικόνα, διαγνωστικάκρίτηρια, πορείακαιπρόγνωση), με ειδική αναφορά στις θεραπευτικές τους προσεγγίσεις, ώστε να επιτευχθεί η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τις συγκεκριμένες ψυχικές νόσους.

Διδακτική ενότητα 2: Ψυχωσικές διαταραχές

Η ψύχωση αποτελεί τη βαρύτερη ψυχική διαταραχή κάθε ηλικιακής φάσης. Στόχος της ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με την πολύπλοκη κλινική εικόνα της ψύχωσης, που μπορεί να εκφραστεί με διαταραχές γνωσιακές, συναισθηματικές και συμπεριφορικές. Παράλληλα, δίνεται αναλυτική περιγραφή των θεραπευτικών δράσεων που μπορεί να αναπτύξει ο εκπαιδευόμενος ανάλογα με την εκάστοτε κλινική εκδήλωση του ασθενή.

Διδακτική ενότητα 3: Υστερικές και Σωματόμορφες διαταραχές

Στόχος της συγκεκριμένης ενότητας τίθεται αφενός η κατανόηση της αλληλένδετης σχέσης ψυχής και σώματος, και αφετέρου η παρουσίαση των μορφών που μπορεί να πάρει μια ψυχοσωματική διαταραχή, είτε με τη μορφή υστερικών συμπτωμάτων, είτε σωματόμορφων, είτε ακόμα και προκλητών διαταραχών. Επίσης, αναλύεται ο ρόλος του ιατρού ή του θεραπευτή στην αντιμετώπιση τέτοιων διαταραχών.

Διδακτική ενότητα 4: Οργανικά ψυχοσύνδρομα

Ένας αριθμός διαταραχών, όπως τραυματισμοί ή όγκοι του εγκεφάλου, η σκλήρυνση κατά πλάκας ή η επιληψία, καθώς και άλλες οργανικές καταστάσεις ποικίλης αιτιοπαθογένειας και φαινομενολογίας, είναι γνωστό ότι προκαλούν ψυχιατρική νόσο με ή χωρίς θόλωση της συνείδησης, η οποία συχνά προσλαμβάνει έναν παρατεταμένο και διακυμαινόμενο χαρακτήρα. Είναι απαραίτητο όποιος ασχολείται θεραπευτικά με την ψυχική νόσο να γνωρίζει επακριβώς ποιες οργανικές διαταραχές σχετίζονται με ψυχιατρικά συμπτώματα και να μπορεί να αναγνωρίζει αυτούς τους συσχετισμούς.

Διδακτική ενότητα 5: Διαταραχές ύπνου και διατροφής

Η κλινική περιγραφή των διαταραχών ύπνου και διατροφής, με παράλληλη έμφαση στη θεραπευτική παρέμβαση στοχεύει στην εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τις συγκεκριμένες διαταραχές, αφενός από την πλευρά της Ψυχιατρικής, όσο και από την πλευρά της θεραπευτικής προσέγγισης.

Διδακτική ενότητα 6: Διαταραχές εξαρτήσεων

Σκοπός της διδακτικής ενότητας είναι η αποσαφήνιση εννοιών και όρων που σχετίζονται με την εξάρτηση, ώστε ο εκπαιδευόμενος να αποκτήσει κάποιες εισαγωγικές γνώσεις που σχετίζονται με τις διαταραχές των εξαρτήσεων από ουσίες. Παράλληλα, παρουσιάζεται η ψυχοδραστικότητα των

βασικών ψυχοδραστικών ουσιών, καθώς και οι επιπτώσεις της χρήσης και κατάχρησης τους, προκειμένου να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι πιο εξειδικευμένες γνώσεις για αυτές.

ΜΑΘΗΜΑ 6 -ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Διδακτική ενότητα 1: Θεραπείες στην ψυχιατρική

Η παρούσα διδακτική ενότητα στοχεύει στην εκπαίδευση των συμμετεχόντων στις διάφορες θεραπευτικές μεθόδους που αξιοποιούνται σήμερα στην Ψυχιατρική, οι οποίες διακρίνονται στις δύο γνωστές και μεγάλες κατηγορίες των σωματικών θεραπειών και των ψυχοθεραπειών, αν και τα μεταξύ τους όρια στην πράξη δεν είναι πάντοτε σαφή.

Διδακτική ενότητα 2: Ψυχοδραστικά φάρμακα

Τα ψυχοδραστικά φάρμακα αποτελούν μια από τις σημαντικότερες θεραπευτικές μεθόδους στο χώρο της Ψυχιατρικής. Στόχος της συγκεκριμένης ενότητας είναι πέρα από την αναλυτική περιγραφή όλων των κατηγοριών των ψυχιατρικών φαρμάκων, η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευόμενων στους παράγοντες που πρέπει να εκτιμώνται κατά την επιλογή ενός ψυχοφαρμάκου, όπως είναι η ασφάλεια, η ανοχή, η αποτελεσματικότητα, η απλότητα στη χρήση και η θετική σχέση κόστουςαποτελέσματος.

Διδακτική ενότητα 3: Μέθοδοι ψυχοθεραπείας

Με τον όρο ψυχοθεραπευτικές μέθοδοι νοείται πλήθος θεραπευτικών προσεγγίσεων, οι οποίες έχει υπολογιστεί ότι ίσως ξεπερνούν τις 200. Μεταξύ αυτών υπολογίζονται μοντέλα ψυχοδυναμικής κατεύθυνσης, συμπεριφορικές και γνωσιακές προσεγγίσεις, ομαδικές θεραπείες, καθώς και μοντέλα θεραπείας οικογένειας. Στόχος της ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τα ποικίλα αυτά ψυχοθεραπευτικά συστήματα που χρησιμοποιούνται επίσημα, αλλά και η εκπαίδευση τους σχετικά με τους κοινούς θεραπευτικούς παράγοντες αλλαγής, τη σημασία των οποίων αναγνωρίζουν όλες οι ψυχοθεραπευτικές σχολές.

Διδακτική ενότητα 4: Κοινωνική Ψυχιατρική

Η Κοινωνική Ψυχιατρική έχει χαρακτηριστεί ως η τρίτη ψυχιατρική επανάσταση. Στην ενότητα αυτή αναλύεται η οργάνωση και η εφαρμογή της σύγχρονης ψυχιατρικής περίθαλψης, με εξειδικευμένη αναφορά στην προσπάθεια της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης που έλαβε χώρα στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Επίσης, δίνεται έμφαση στο ρόλο των επαγγελματιών υγείας στη νέα αυτή μορφή ιατρικής και ψυχολογικής φροντίδας.

ΜΑΘΗΜΑ 7 - Η Γνωσιακή Συμπεριφοριστική Θεραπεία για την κατάθλιψη μέσα από ανάλυση περιστατικού

Διεξάγεται μέσω live streaming και είναι ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ. Η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση (live streaming) πραγματοποιείται μέσω ειδικά διαμορφωμένης εκπαιδευτικής πλατφόρμας. Οι εκπαιδευόμενοι με τη χρήση προσωπικών κωδικών μπορούν να εισέρχονται και να παρακολουθούν τα δια ζώσης μαθήματα τις μέρες και ώρες που πραγματοποιούνται, εξ αποστάσεως, χωρίς να είναι υποχρεωτική η φυσική παρουσία. Το Live Streaming παρέχει στους εκπαιδευόμενους τη δυνατότητα να έχουν στον υπολογιστή τους ήχο και εικόνα και να υποβάλουν ερωτήσεις στους Εισηγητές είτε φωνητικά, είτε γραπτά (μέσω μηνυμάτων υποστηριζόμενο από το σύστημα).